

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

Ročník 1952

V Praze dne 10. května 1952

Číslo 61

OBSAH: 68. Povolávání nespolehlivých osob na výjimečná cvičení - rozkaz.

68

280/45

Povolávání nespolehlivých osob na výjimečná cvičení - rozkaz

Rozkazem náměstka ministra národní bezpečnosti ze dne 2. října 1951, čj. A-5872/01100-51 bylo prováděno vyhledávání politicky nespolehlivých osob a jejich povolávání k výjimečnému cvičení.

Dosavadní zkušenosti však přesvědčily zúčastněná ministerstva, že akce prováděná dosavadním způsobem, nesplnila cíle od ní očekávané, proto ruším uvedený rozkaz náměstka ministra národní bezpečnosti ze dne 2. října 1951 čj. A-5872/01100-51.

V akci se však pokračuje, k čemuž nařizují toto:

1. Provádění akce se řídí směrnicemi ministerstva vnitra pro povolávání nespolehlivých osob na výjimečné cvičení ze dne 15. 4. 1952 č. j. II/2-60 taj.-1952, jež jsou připojeny a tvoří součást tohoto rozkazu.
2. Krajský velitel národní bezpečnosti, kterému předá předseda krajské komise pro vyhledávání nespolehlivých osob k výjimečnému cvičení seznam nespolehlivých osob ve dvojím vyhotovení, předá
 - a) jeden seznam krajskému veliteli státní bezpečnosti a
 - b) jeden seznam příslušnému okresnímu veliteli národní bezpečnosti;
 - c) okresní velitel národní bezpečnosti vyškrtne ze seznamu spolupracovníky 2. oddělení OV NB a vrátí jej krajskému veliteli národní bezpečnosti;
 - d) krajský velitel národní bezpečnosti provede vyškrtnutí ze seznamu spolupracovníků 2. oddělení KVNB a takto upravený seznam předá krajskému veliteli státní bezpečnosti.

Krajský velitel státní bezpečnosti zašle první seznam ihned veliteli příslušného velitelství oddílu státní bezpečnosti, který škrtne v seznamu spolupracovníky oddílu a osoby, o které je státně-bezpečnostní zájem a vrátí seznam krajskému veliteli státní bezpečnosti;

b) při KVStb se zřídí komise ze zástupců 1., 2. a 3. oddělení, jejichž předsedou je velitel sekretariátu KVStb;

c) uvedená komise provede vyškrtnutí spolupracovníků KVStb a zařídí vylustrování všech osob uvedených v seznamu, jak v nové tak i ve staré evidenci a po dohodě s jednotlivými referáty rozhodne o vyškrtnutí těch osob, o něž je státně-bezpečnostní zájem. Oba seznamy porovná a upraví tak, aby v obou seznamech byly provedeny všechny škrtky, t. j. vyškrtne i osoby, které škrtla veřejná bezpečnost;

d) takto upravené seznamy předloží ústřední komisi při MNB, která se zároveň zřizuje.

Ústřední komisi při MNB tvoří velitelé sekretariátu 1., 2. a 3. sektorů VStb.

5. Ústřední komise při MNB předá jedno vyhotovení seznamu veliteli veřejné bezpečnosti, který zařídí vyškrtnutí spolupracovníků 2. odboru VVB a vrátí seznam ústřední komisi při MNB.

6. Ústřední komise při MNB provede vyškrtnutí spolupracovníků velitelství státní bezpečnosti a lustrováním ve staré a nové evidenci zjistí, o které osoby je státně bezpečnostní zájem. S příslušnými veliteli referátů rozhodne o vyjmutí nebo ponechání té které osoby v seznamu.

Ústřední komise při MNB vyhotoví pak nové seznamy (dvojmo) a předá je MNO, které předvolá osoby uvedené v seznamu k odvodu a pak na výjimečné cvičení.

Náměstek
ministra národní bezpečnosti:

JINDŘICH KOTAL

Náměstek
ministra národní bezpečnosti:

plk. A. PRCHAL

Opis a změně provedl.

Vstoupil v platnost 10. května 1952

Směrnice ministerstva vnitra

pro povolávání nespolehlivých osob na výjimečné cvičení

zn. II/2-60 taj. 1952 ze dne 15. dubna 1952.

Již loňského roku došlo po dohodě ministerstev národní obrany, národní bezpečnosti a vnitra k povolávání na výjimečné cvičení nespolehlivých osob z řad bývalé buržoasie a jejich přísluhovačů. Tato akce měla řadu kladných výsledků. Byly tak z civilního života odstraněny politicky nespolehlivé osoby, které svým chováním narušovaly morálně politickou jednotu lidu, byly získány pracovní síly a tím mohli být uvolněni vojáci pro výcvik v útvarch a nad to se podařilo již dnes docílit v pracovním kolektivu značných úspěchů v převýchově těchto bývalých parazitických živlů a to politicko osvětovou činností, pracovní kázní, spravedlivou oplatou jejich práce a péčí o ně. Obecně nutno těmto osobám před nastoupením výjimečného cvičení vysvětliti, že se nejedná o nějaké trestní sankce vůči nim, nýbrž o řádné plnění občanských povinností, o jejich zapojení do užitečné a dobře honorované práce a že toto výjimečné cvičení, jak již praxe ukázala, bude každému z nich jen ku prospěchu.

Při povolávání těchto osob na výjimečná cvičení docházelo však k řadě chyb, hlavně z toho důvodu, že sestavování seznamů těchto osob bylo ponecháno jednotlivcům, kteří nespolupracovali s národními výbory ani s jinými odpovědnými politickými činiteli. Aby při pokračování této akce bylo zajištěno její úspěšné provádění, stanoví ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvy národní obrany a národní bezpečnosti tyto směrnice:

I.

Osoby, přicházející v úvahu pro vyhledávání a povolávání k výjimečnému cvičení.

1) Povolání mohou být muži — českoslovenští státní příslušníci ve stáří od 18. do 60 let bez ohledu na branný poměr, pokud nekonají vojenskou základní službu.

2) Vyhledávány pro výjimečné cvičení mají být osoby pod 1) uvedené,

- třídně cizí lidově demokratickému zřízení, t. j. bývalí továrníci, statkáři, velkoobchodníci, bankéři, vesničtí boháčci osoby s velkým bezpracným důchodem a jejich synové, kteří projevují nepřátelský postoj k lidově demokratickému zřízení,
- osoby sabotující práci nebo měnící často zaměstnání, u nichž liknavost k práci jest projevem sabotáže a nepřátelství k lidově demokratickému zřízení,
- osoby poškozující řízení hospodářství státu.

II.

Vyhledávání a prověřování osob. Okresní komise.

Vyhledávání a prověřování osob přicházejících v úvahu pro povolání k výjimečnému cvičení a rozhodování o jejich povolání přísluší zvláštním okresním (obvodním) komisím, zřízeným při okresních (obvodních) národních výborech.

III.

Složení okresních (obvodních) komisí.

Okresní (obvodní) komisi tvoří

- předseda okresního (v Praze obvodního) národního výboru nebo jeho náměstek (člen rady),
- okresní (obvodní) vojenský velitel nebo jeho zástupce,
- okresní velitel národní bezpečnosti nebo jeho zástupce,
- zástupce okresního výboru KSČ,
- referent okresního (obvodního) národního výboru pro vnitřní věci.

IV.

Vyhledávání osob přicházejících v úvahu pro povolání.

- Vyhledávání osob pro povolání provádějí z podnětu okresní komise místní národní výbory za spolupráce s veliteli stanic SNB a se zodpovědnými místními politickými činiteli.
- Místní národní výbory sestaví za tím účelem seznamy těchto osob, které budou obsahovati příjmení a jméno, datum a místo narození, poslední bydliště, branný poměr, zaměstnání a politický a třídní profil jednotlivých osob.
- Seznamy takto sestavené předloží předseda MNV předsedovi okresního národního výboru.

V.

Prověřování a rozhodování o povolání.

1) Okresní (obvodní) komise provede na podkladě seznamů dodaných jí místními národními výbory prověřování osob v seznamech uvedených a rozhodne, které osoby mají být z třídního a politického hlediska povolány k výjimečnému cvičení.

2) Osoby, o nichž bylo rozhodnuto kladně, pojme okresní (obvodní) komise do zvláštního seznamu. Tento seznam se sestaví ve trojím vyhotovení.

3) Do seznamu se nezařadí:

- osoby fysicky zřejmě neschopné,
- svobodníci a poddůstojníci v záloze, dokud nebudou na návrh okresních (obvodních) komisí zbaveni vojenské hodnosti krajským vojenským velitelem,

c) důstojníci v záloze, dokud nebudou zbaveni hodnosti ministerstvem národní obrany — hlavní kádrovou správou, na základě návrhu krajského vojenského velitele, kterému v těchto případech okresní vojenský velitel soustředí potřebný pro-
ověřovací materiál.

4) Okresní (obvodní) komise sestaví seznamy abecedně podle obcí a u jednotlivých obcí abecedně podle příjmení osob.

5) V seznamech se uvede pořadové číslo, příjmení a jméno, datum a místo narození, poslední bydliště (obec, okres) a branný poměr.

6) Ke každé osobě v seznamu uvedené se připojí výstižný kádrový posudek, obsahující důvody pro povolání k výjimečnému cvičení, politický profil a údaj o posledním a dřívějším zaměstnání.

7) Jeden opis seznamu s posudky zůstane u předsedy okresní komise. Dva opisy seznamu s posudky předloží předseda okresní komise předsedovi krajského národního výboru vždy nejpozději do 10. každého měsíce.

8) Schůze okresní komise se koná podle potřeby, nejméně však jednou měsíčně a to na pozvání jejího předsedy.

VI.

Rozhodování o stížnostech osob povolaných dosud k výjimečnému cvičení.

Okresní komise přešetřují a rozhodují o stížnostech osob povolaných již dříve k výjimečnému cvičení, požádá-li o to ministerstvo národní obrany.

Své rozhodnutí sděluje okresní komise pouze ministerstvu národní obrany.

VII.

Koordinace návrhů okresních komisí v krajském měřítku. Krajské komise.

1) Koordinaci návrhů okresních komisí provádějí zvláštní krajské komise, které jsou složeny ob-

dobně jako komise okresní, ovšem z krajských funkcionářů.

2) Schůze krajské komise se konají každý měsíc nejpozději do 15. dne v měsíci na pozvání jejího předsedy

3) Krajská komise provede zhodnocení seznamů předložených jí okresními komisemi v krajském měřítku a upraví je podle tohoto hodnocení. Při tom přihlédne k počtům osob z jednotlivých okresů a provede — je-li toho třeba — účelné vyrovnání těchto počtů (snížení, zvýšení). Za tím účelem vejde ve styk s příslušnými okresními komisemi. Krajská komise nezkoumá jednotlivé osoby v seznamech uvedené. Její funkce je pouze koordinační po stránce početní.

4) Po zhodnocení předloží předseda krajské komise oba opisy seznamů s posudky krajskému veliteli národní bezpečnosti.

VIII.

Hodnocení seznamů bezpečnostními orgány.

Krajský velitel národní bezpečnosti předloží tyto seznamy s posudky ministerstvu národní bezpečnosti, které předá po vyhodnocení ministerstvu národní obrany pouze seznamy ve dvou vyhotoveních. Původní seznamy s posudky předložené ministerstvu národní bezpečnosti krajskými veliteli národní bezpečnosti zůstanou u tohoto ministerstva.

IX.

Povolávání osob k výjimečnému cvičení.

Ministerstvo národní obrany oznámí krajským vojenským velitelům podle potřeby osoby, které mají být povolány k lékařským prohlídkám a k výjimečnému cvičení. Provedení lékařských prohlídek, termíny k povolání na výjimečné cvičení, jakož i počty povolaných budou stanoveny zvláštním nařízením MNO.

Náměstek ministra vnitra:

SPURNÝ v. r.

Obdrží: Sekretariát ministra NB
Sekretariáty náměstků ministra NB
Velitelství státní bezpečnosti
Velitelství veřejné bezpečnosti
1., 2. a 3. sektor VStb
Všechna KVStb a KVNB
Všechny OStb a všechna OVNB
Velitelství NB Jáchymov